

Raport științific pe anul 2018

Titlul proiectului: *Societăți riverane. Dinamica interacțiunii dintre cultura romană și identitățile regionale în Dacia și în Moesia Inferior (acronim RIVSOC) (Riverine societies. Dynamics of interaction between Roman culture and regional identities in Dacia and Moesia inferior)*

Numărul contractului: 63/2017

Codul proiectului: 0271

Website: <http://history.uaic.ro/research/rivsoc/>

Director de proiect: Prof.dr. Lucrețiu Bîrliba (Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași)

I. Gradul de realizare a obiectivelor proiectului

În perioada aferentă raportării actuale (2018), obiectivele proiectului au fost îndeplinite **integral**.

Obiectivele au fost:

1. Analiza interacțiunii dintre centrul administrativ și periferie.
2. Analiza transferului de religie în Dacia și Moesia Inferior.
3. Analiza evidenței arheologice de pe limesul fluvial.

Obiectivele au presupus îndeplinirea unor activități prevăzute în planul de cercetare: analiza textelor literare privind Rinul și Dunărea ca frontieră administrativă și simbolică, realizarea abordării contrastive privind mobilitatea negustorilor în Dacia și Moesia Inferior, analiza datelor epigrafice privind transferul de religie atât în Dacia, cât și în Moesia Inferior, realizarea abordării contrastive prin evidențierea transferului de religie în ambele provincii, analiza ceramicii și sticlăriei atât de pe limesul dacic, cât și de pe cel al Moesiei Inferior și din Barbaricum, realizarea unei abordări contrastive pentru a observa

funcționarea transferului cultural, publicarea de articole în reviste cotate foarte bine pe plan internațional și în volume apărute la edituri internaționale de prestigiu, dar și a unor cărți la edituri de prestigiu din străinătate și din țară. O activitate importantă a constituit-o o încercare de sinteză privind dispunerea trupelor și politica de recrutare în Dacia și Moesia Inferior, realizată de Florian Matei-Popescu, Ioan Piso și Lucrețiu Bîrliba. Din perspectiva izvoarelor literare, Marius Alexianu a realizat un studiu privitor la concepția dihotomică al lui Ovidius privitoare la Dunăre. Iulia Dumitrache, Rada Varga și Annamaria-Izabella Pazsint au pus în evidență mobilitatea negustorilor din cele două provincii și au realizat un demers contrastiv și cu alte provincii latinofone ale Imperiului. Transferul de religie și abordarea contrastivă a acestei teme a fost efectuată de Ioan Piso și Lucrețiu Bîrliba. Studiul ceramicii și sticlăriei în cele două provincii au fost realizate de către Sever-Petru Boțan. Cele mai importante realizări ale proiectului în acest an sunt **publicațiile**. Rezultatele au depășit ceea ce ne-am propus în acest an. În primul rând, au apărut două monografii. Una din ele aparține directorului de proiect, Lucrețiu Bîrliba, și a fost publicată la o editură internațională de prestigiu (*Rure vivere in Moesia inferiore. La population dans le milieu rural d'une province périphérique de l'Empire romain*, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden 2018). Autorul urmărește interacțiunea dintre romani și populația locală (greci, traci, daci) în mediul rural al Moesiei Inferior, urmărind modul în care s-au realizat recrutările locale, transferul de religie în mediul rural al provinciei. Concluzia importantă este că rolul soldaților și veteranilor în popularea și romanizarea provinciei, deși intuit, este mult mai mare decât se poate anticipa. Analiza prosopografică a arătat că, deși sursele nu menționează explicit, multe personaje atestate în inscripțiile din satele Moesiei Inferior sunt fie veterani, fie descendenți sau rude ale acestora. Autorul atrage atenția și asupra faptului că politica statului roman de populare a satelor provinciei cu cetățeni romani civili și cu veterani a integrat populația indigenă în structuri rurale de tip roman și a contribuit la romanizarea profundă a acestui mediu. O a doua monografie aparține lui Sever-Boțan (în colaborare cu Dan Elefterescu) și a fost publicată la o editură CNCS-B (*Vase de sticlă de epocă romană descoperite la Durostorum/Ostrov – Ferma 4 (secolele I p. Chr. – IV p. Chr.)*), Editura Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași, Iași, 2018). Volumul tratează într-o manieră exhaustivă descoperirile de vase de sticlă făcute de-a

lungul anilor în punctul Durostorum/Ostrov–Ferma 4. Astfel, fiecare tip de vas este tratat succint, avându-se în vedere descrierea sa, datarea (ținând cont de contextul descoperirii, dar și de datarea, prin analogie, a exemplarelor similare), tehnica și procedeele de producție utilizate, arealul posibil de proveniență și răspândirea sa geografică în zonele învecinate – mai cu seamă în Provincia Moesia. Vizibilitatea științifică a proiectului și transmiterea într-un public cât mai larg a rezultatelor de până acum a proiectului au fost realizate prin organizarea la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași a **conferinței internaționale *Roman Army and Local Societies in the Limes Provinces of the Roman Empire*** (4-6 iunie 2018)(<http://history.uaic.ro/research/rivsoc/wpcontent/uploads/2018/05/Conferinta-Limes-Iasi-2018-program.pdf>). Au participat nu numai membrii proiectului, dar și cercetători și profesori din România (București, Cluj-Napoca și Tulcea), Bulgaria (Sofia), Germania (Trier și Erlangen), Austria (Viena și Graz), Portugalia (Lisabona), Marea Britanie (Exeter). S-au evidențiat mai multe aspecte ale interacțiunii dintre armată romană și comunitățile locale (colonizare, aculturație, rolul veteranilor, influența culturii materiale romane asupra societăților locale, transferul de religie prin armată etc). Conferința a fost un real succes, iar actele ei vor fi publicate (sperăm în 2019) într-un volum colectiv la o editură internațională. De asemenea, proiectul a fost adus în atenția lumii științifice prin participările la manifestările naționale și internaționale ale membrilor proiectului (Marius Alexianu la European Association of Archaeologists Meeting –Spania, Lucrețiu Bîrliba la Cluj-Napoca – de două ori, Florian Matei-Popescu și Lucrețiu Bîrliba la Limes Congress în Serbia) (a se vedea **diseminarea rezultatelor**). Nu mai puțin au contribuit la vizibilitatea proiectului și călătoriile de documentare în țară și în străinătate, la centre precum Cluj-Napoca și București (în țară), Salonic, Konstanz, Lisabona, Barcelona (în străinătate)(a se vedea **diseminarea rezultatelor**). Ne-am propus în planul de realizare al proiectului să publicăm o carte la o editură internațională de prestigiu, articole și capitole de carte în reviste prestigioase cotate în baze de date internaționale (ERIH sau Scopus), respectiv în volume apărute la importante edituri internaționale, participări la manifestări naționale și internaționale. La sfârșitul anului, putem afirma că **toate aceste rezultate au fost livrate**.

II. Diseminarea rezultatelor

a. Cărți

1. Lucrețiu Mihailescu-Bîrliba, *Rure vivere in Moesia inferiore. La population dans le milieu rural d'une province périphérique de l'Empire romain*, Otto Harrassowitz Verlag, Wiesbaden 2018, ISBN 978-3-447-11062-4.

2. Sever-Petru Boțan, Dan Elefterescu, *Vase de sticlă de epocă romană descoperite la Durostorum/Ostrov – Ferma 4 (secolele I p. Chr. – IV p. Chr.)*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Iași 2018, ISBN 978-606-714-493-2.

b. Articole publicate în reviste incluse în baze de date internaționale

1. Ioan Piso, *Zur Inschrift des Primus Pilus Gnaeus Baienius Ianuarius aus Novae*, *Studia Europaea Gnesnensia* 16, 2017 (2018), 57-69.

2. L. Mihailescu-Bîrliba, George Nuțu, *Roman pottery in the countryside of Dobruja. Topolog as case study*, *Studia Antiqua et Archaeologica* 23, 1, 83-104. (revistă CNCS B, Scopus și ERIH Plus)

c. Articole (capitole de cărți) publicate în volume colective la edituri internaționale

1. L. Mihailescu-Bîrliba, *The professions of private slaves and freedmen in Moesia Inferior*, in G. Cupcea, R. Varga (eds.), *Social Interactions and Status Markers in the Roman World*, Archaeopress, Oxford 2018, 47-55, ISBN 978 1 78491 748 7.

2. Iulia Dumitrache, *Latin Occupational Titles in Roman Textile Trade*, in G. Cupcea, R. Varga (eds.), *Social Interactions and Status Markers in the Roman World*, Archaeopress, Oxford 2018, 23-46, ISBN 978 1 78491 748 7.

3. L. Mihailescu-Bîrliba, *Mort en Barbaricum. Autour d'une inscription de Sacidava*, in E. Nemeth (ed.), *Violence in Prehistory and Antiquity*, Parthenon Verlag, Kaiserslautern-Mehlingen 2018, 279-283, ISBN 978-3942994-16-3.

4. L. Mihailescu-Bîrlița, *Quelques remarques sur une inscription du territoire de Callatis (Mésie Inférieure)*, in D. Boteva-Boyanova, P. Delev, J. Tzvetkova (eds.), *Society, Kings, Gods. In memoriam professoris Margaritae Tachevae*, Kliment Ohridski University Press, Sofia 2018, 431-434, ISBN 978-954-07-4417-9.

5. L. Mihailescu-Bîrlița, *'Mixed' Thracian-Roman Names in the Rural Milieu of Moesia Inferior*, in K. Ruffing, K. Droß-Krüpe (eds.), *Emas non quod opus est, sed quod necesse est. Beiträge zur Wirtschafts-, Sozial-, Rezeptions- und Wissenschaftsgeschichte der Antike. Festschrift für Hans-Joachim Drexhage zum 70. Geburtstag*, Otto Harrassowitz Verlag, Wiesbaden 2018, 279-285, ISBN 978-3-447-11087-7.

d. Carte acceptată la publicare la o editură internațională de prestigiu

Lucrețiu Mihailescu-Bîrlița (ed.), *Limes, Economy and Society in the Lower Danubian provinces*, Peeters, Leuven.

e. Articole acceptate la publicare în reviste incluse în baze de date internaționale și în volume colective la edituri internaționale

1. Marius Alexianu, *Ovid: the double face of the Danube*, in Lucrețiu Mihailescu-Bîrlița (ed.), *Limes, Economy and Society in the Lower Danubian Provinces*, Peeters, Leuven.

2. Roxana Gabriela-Curcă, *Code-switching: expression forms of linguistic identity in Moesia Inferior*, in Lucrețiu Mihailescu-Bîrlița (ed.), *Limes, Economy and Society in the Lower Danubian Provinces*, Peeters, Leuven.

3. Lucrețiu Mihailescu-Bîrlița, *Soldats du milieu rural de la Mésie Inférieure recrutés dans l'armée romaine*, in Lucrețiu Mihailescu-Bîrlița (ed.), *Limes, Economy and Society in the Lower Danubian provinces*, Peeters, Leuven.

4. Rada Varga, Annamaria-Izabella Pászint, *Trade economy in riverine provinces: a close-up look at traders' networks and mobility*, in Lucrețiu Mihailescu-Bîrlița (ed.), *Limes, Economy and Society in the Lower Danubian Provinces*, Peeters, Leuven.

5. Valentin Piftor, *Observations on age-rounding for soldiers from Lower Danube provinces*, in Lucrețiu Mihailescu-Bîrliba (ed.), *Limes, Economy and Society in the Lower Danubian provinces*, Peeters, Leuven.
6. Florian Matei-Popescu, *Territoria and regiones in the Lower Danubian provinces*, in Lucrețiu Mihailescu-Bîrliba (ed.), *Limes, Economy and Society in the Lower Danubian Provinces*, Peeters, Leuven.
7. Sever-Petru Boțan, *Glassware from the Lower Danubian limes (1st-3rd centuries AD). A brief survey*, in Lucrețiu Mihailescu-Bîrliba (ed.), *Limes, Economy and Society in the Lower Danubian Provinces*, Peeters, Leuven.
8. Ioan Piso, C. Szabó, *Die Göttin Hekate in Sarmizegetusa*, in Lucrețiu Mihailescu-Bîrliba (ed.), *Limes, Economy and Society in the Lower Danubian Provinces*, Peeters, Leuven.
9. Ana Odochiciuc, *Private initiative and buildings of public worship in Roman Dacia*, in Lucrețiu Mihailescu-Bîrliba (ed.), *Limes, Economy and Society in the Lower Danubian Provinces*, Peeters, Leuven.
10. L. Mihailescu-Bîrliba, *Le role social des vétérans dans le milieu Rurales de Mésie Inférieure*, *Dialogues d'histoire ancienne (Revistă ERIH +)* 44, 2, 2018.

f. Lucrări prezentate la manifestări științifice internaționale

1. Ioan Piso, *Die neuen Texte von Dexippos über die Jahre 250–251*, International Conference Roman Army and Local Societies in the Limes Provinces of the Roman Empire, Iași, 4th-6th June 2018 (<http://history.uaic.ro/research/rivsoc/wpcontent/uploads/2018/05/Conferinta-Limes-Iasi-2018-program.pdf>)
2. Lucrețiu Mihailescu-Bîrliba, Florian Matei-Popescu, *A new inscription from Troesmis: an album of quinquennales and magistri canabensium*, International Conference Roman Army and Local Societies in the Limes Provinces of the Roman Empire, Iași, 4th-6th June 2018 (<http://history.uaic.ro/research/rivsoc/wpcontent/uploads/2018/05/Conferinta-Limes-Iasi-2018-program.pdf>)
3. Florian Matei-Popescu, *Canabenses et Troesmensis: once again about the civil settlements in the nearby of the Troesmis legionary fortress*, International

Conference Roman Army and Local Societies in the Limes Provinces of the Roman Empire, Iași, 4th-6th June 2018
(<http://history.uaic.ro/research/rivsoc/wpcontent/uploads/2018/05/Conferinta-Limes-lasi-2018-program.pdf>)

4. Annamaria-Izábella-Pászint, *Life after honesta missio: a demographic and social perspective on the veterans from Moesia Inferior*, International Conference Roman Army and Local Societies in the Limes Provinces of the Roman Empire, Iași, 4th-6th June 2018
(<http://history.uaic.ro/research/rivsoc/wpcontent/uploads/2018/05/Conferinta-Limes-lasi-2018-program.pdf>)

5. Sever-Petru Boțan, *Figurative representations on late-Roman glassware from Dobroudja (3rd–4th centuries AD)*, International Conference Roman Army and Local Societies in the Limes Provinces of the Roman Empire, Iași, 4th-6th June 2018
(<http://history.uaic.ro/research/rivsoc/wpcontent/uploads/2018/05/Conferinta-Limes-lasi-2018-program.pdf>)

6. Rada Varga, Cristina Crizbășan, *The impact of the Batavian auxiliaries on the local community at Războieni (Alba County)*, International Conference Roman Army and Local Societies in the Limes Provinces of the Roman Empire, Iași, 4th-6th June 2018
(<http://history.uaic.ro/research/rivsoc/wpcontent/uploads/2018/05/Conferinta-Limes-lasi-2018-program.pdf>)

7. Roxana-Gabriela Curcă, *Sermo castrensis: un phenomene linguistique militaire*, International Conference Roman Army and Local Societies in the Limes Provinces of the Roman Empire, Iași, 4th-6th June 2018
(<http://history.uaic.ro/research/rivsoc/wpcontent/uploads/2018/05/Conferinta-Limes-lasi-2018-program.pdf>)

8. Marius Alexianu, *L'impact des unités militaires romaines sur la situation linguistique au Bas-Danube*, International Conference Roman Army and Local Societies in the Limes Provinces of the Roman Empire, Iași, 4th-6th June 2018
(<http://history.uaic.ro/research/rivsoc/wpcontent/uploads/2018/05/Conferinta-Limes-lasi-2018-program.pdf>)

9. Ana Odochiciuc, *Initiative édiltaire privée des militaires dans les provinces Dacie et Mésie Inférieure*, International Conference Roman Army and Local Societies in the Limes Provinces of the Roman Empire, Iași, 4th-6th June 2018 (<http://history.uaic.ro/research/rivsoc/wpcontent/uploads/2018/05/Conferinta-Limes-Iasi-2018-program.pdf>)
10. Florian Matei-Popescu, Ovidiu Țentea, *Moesia Superior and Dacia during Trajan: Army and Frontiers*, 24th International Limes Congress, Belgrade, 1st-9th September 2018 (<http://limes2018.org/themes-and-sessions/abstracts/session-1-fortifying-our-frontiers/>)
11. Lucrețiu Mihailescu-Bîrliba, *Les bénéficiaires des gouverneurs et les stations douanières en Mésie Inférieure*, 24th International Limes Congress, Belgrade, 1st-9th September 2018 (<http://limes2018.org/themes-and-sessions/abstracts/session-6-production-industry-and-trade/>)
12. Marius Alexianu, *Riverine societies of the extreme part of the Lower Danube: Barbarian invasions and archaeological evidences*, 24th EAA Annual Meeting, Barcelona, 5th-8th September 2018)(<https://files.acrobat.com/a/preview/7c865f81-b152-45b4-b872-485119dbe3c5>)
13. Rada Varga, *Manifolded identities: the origins of Roman professionals*, Colocviul Internațional *The Roman Provinces. mechanism of Integration*, Cluj-Napoca, 5-6 octombrie 2018 (http://hiphi.ubbcluj.ro/Dacians_Provincial-constructions/doc/Roman-Provinces_Program.pdf)
14. Lucrețiu Bîrliba, *Cultul lui Jupiter și al Junonei Regina în mediul rural din Moesia Inferior*, Conferința Națională *Comunități, statute și ideologii în Dacia și Moesia Inferior*, Cluj-Napoca, 19-20 octombrie 2018 (http://hiphi.ubbcluj.ro/Public/File/evenimente/Comunitati-statute_Program.pdf).
15. Florian Matei-Popescu, *Aria de recutare a trupelor auxiliare din provinciile moesice*, Conferința Națională *Comunități, statute și ideologii în Dacia și Moesia Inferior*, Cluj-Napoca, 19-20 octombrie 2018 (http://hiphi.ubbcluj.ro/Public/File/evenimente/Comunitati-statute_Program.pdf).
16. George Bounegru, Cristina Crizbășan, **Rada Varga**, *Impactul auxiliarilor batavi asupra comunității de la Războieni-Cetate*, Al VI-lea Colocviu național de

Arheologie *Populații indigene și impactul cuceririi romane în provinciile danubiene*, Turda, 2-3 noiembrie 2018
(http://hiphi.ubbcluj.ro/Dacians_Provincial-constructions/doc/Program-preliminar_Populatii-indigene.pdf)

g. Stagii de documentare la instituții din străinătate cu tema grantului

Roxana-Gabriela Curcă, Marius Alexianu, Universitatea din Salonic (Grecia), iulie 2018.

Marius Alexianu, Universitatea Autonomă din Barcelona (Spania), septembrie 2018.

Lucrețiu Bîrliba, Universitatea din Lisabona (Portugalia), septembrie 2018.

Lucrețiu Bîrliba, Universitatea Autonomă din Barcelona (Spania), septembrie 2018.

Valentin Piftor, Universitatea din Konstanz (Germania), septembrie 2018.

h. Participare la workshop pe tema proiectului

Lucrețiu Bîrliba, Roxana_Gabriela Curcă, *Riverine societies: Dacia and Moesia Inferior. A prosopographic approach of a new project*, Digital Ancient History and Archaeology Workshop, Cluj-Napoca, 14-15 iunie 2018
(http://romans1by1.com/doc/Program_iunie2018.pdf)

i. Pagina web a proiectului

<http://history.uaic.ro/research/rivsoc/>

III. Implicarea în proiect a membrilor echipei

1. Directorul de proiect

Prof. dr. Lucrețiu Bîrliba (Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași) a fost implicat în obiectivele anului 2018. A participat activ la analiza inscripțiilor din mediul militar al Moesiei Inferior. Cercetările sale au vizat și mediul rural, reușind

să schițeze o abordare contrastivă între interiorul provinciei Moesia Inferior și limesul fluvial. Prof. dr. Lucrețiu Bîrlița a organizat conferința internațională de la Iași din iunie 2018 și participat la manifestări științifice internaționale importante, conferind proiectului o vizibilitate pe plan internațional (Cluj-Napoca și Belgrad). A publicat un articol pe tema proiectului în revista *Studia Antiqua et Archaeologica* și încă patru în volume apărute la edituri internaționale. **Cel mai important rezultat îl reprezintă însă cartea *Rure vivere in Moesia inferiore. La population dans le milieu rural d'une province périphérique de l'Empire romain*, Otto Harrassowitz Verlag, Wiesbaden.** Cartea a făcut cunoscut proiectul pe plan național. **Un alt rezultat deosebit al proiectului îl constituie și internaționalizarea acestuia, prin participarea la conferințe internaționale și prin stagii de documentare în străinătate, dar și prin organizarea conferinței *Roman Army and Local Societies in the Limes Provinces of the Roman Empire*.** **Directorul de proiect pregătește volumul *Limes, Economy and Society in the Lower Danubian Provinces*, acceptat la prestigioasa editură Peeters din Leuven.**

2. Membrii echipei

Prof. dr. Ioan Piso (Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca) a participat la proiect prin studierea relațiilor romani-indigeni în Dacia romană, a publicat un articol într-o revistă internațională, are acceptat articolul din volumul *Limes, Economy and Society in the Lower Danubian Provinces*, a participat la Conferința internațională *Roman Army and Local Societies in the Limes Provinces of the Roman Empire*.

Conf. dr. Marius Alexianu (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași) a analizat sursele literare privind Dunărea ca barieră naturală între Roma și Barbaricum, concentrându-se în primul rând asupra lui Ovidius. Are în pregătire acceptat articolul din volumul *Limes, Economy and Society in the Lower Danubian Provinces*, a participat la Conferința internațională *Roman Army and Local Societies in the Limes Provinces of the Roman Empire* și la EAA Meeting de la Barcelona.

Lect. dr. Roxana-Gabriela Curcă (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași) a analizat fenomene lingvistice privind romanii și indigenii în Moesia Inferior, în special *code-switching*-ul. Are acceptat articolul din volumul *Limes, Economy and*

Society in the Lower Danubian Provinces, a participat la Conferința internațională *Roman Army and Local Societies in the Limes Provinces of the Roman Empire*.

CS II dr. Florian Matei-Popescu (Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” București) a analizat în primul rând relația dintre legiunea a V-a Macedonica și fondarea municipiului Troesmis, întărind faptul că acesta nu a luat ființă decât exclusiv după plecarea legiunii, dar că veterani au rămas la Troesmis sau s-au întors acolo din Dacia. Are acceptat articolul din volumul *Limes, Economy and Society in the Lower Danubian Provinces*, a participat la Conferința internațională *Roman Army and Local Societies in the Limes Provinces of the Roman Empire* și la Limes Congress la Belgrad-Viminacium (Serbia).

As. cerc. Valentin Piftor (Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași) a colaborat la realizarea unor aspecte demografice privind militarii din Moesia Inferior și Dacia. Are acceptat articolul din volumul *Limes, Economy and Society in the Lower Danubian Provinces*, a beneficiat de un util stagiu în străinătate la Universitatea din Konstanz.

As. cerc. Sever-Petru Boțan (Institutul de Arheologie Iași) este responsabil cu studierea materialului arheologic (ceramică – eșantioane și sticlărie) de pe cele două maluri ale Dunării în perioada romană timpurie. A publicat ca prim autor cartea *Vase de sticlă de epocă romană descoperite la Durostorum/Ostrov – Ferma 4 (secolele I p. Chr. – IV p. Chr.)*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Iași. Are acceptat articolul din volumul *Limes, Economy and Society in the Lower Danubian Provinces*, a participat la Conferința internațională *Roman Army and Local Societies in the Limes Provinces of the Roman Empire*.

As. cerc. Rada Varga (Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca) a analizat raporturile romani-indigeni în zona de limes fluvial a Daciei romane și a studiat rolul negustorilor în zonele de limes fluvial ale Imperiului Roman. Are acceptat articolul din volumul *Limes, Economy and Society in the Lower Danubian Provinces*, a participat la Conferința internațională *Roman Army and Local Societies in the Limes Provinces of the Roman Empire*.

As. cerc. Annamaria-Izabella Pászint (Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca) a analizat împreună cu Rada Varga rolul negustorilor în zonele de limes fluvial ale Imperiului și rolul veteranilor în colonizarea Moesiei Inferior. Are acceptat articolul din volumul *Limes, Economy and Society in the Lower Danubian Provinces*, a participat la Conferința internațională *Roman Army and Local Societies in the Limes Provinces of the Roman Empire*.

As. cerc. Ana Odochiciuc (Honcu) (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași) a analizat modul în care prezența romană pe limes influențează fenomenul edilitar. Are acceptat articolul din volumul *Limes, Economy and Society in the Lower Danubian Provinces*, a participat la Conferința internațională *Roman Army and Local Societies in the Limes Provinces of the Roman Empire*.